

Saksa keel ainekava (B-võõrkeel)

7.-9. klass

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Põhikooli B-võõrkeele õpetusega taotletakse, et õpilane:

1. saavutab keeleoskuse taseme, mis võimaldab tal igapäevastes suhtlusolukordades toime tulla;
2. huvitub võõrkeelte õppimisest ning nende kaudu silmaringi laiendamisest;
3. omandab oskuse märgata ja väärtustada erinevate kultuuride eripära;
4. tunneb erinevaid võõrkeelte õppimise strateegiaid ning oskab neid iseseisvalt kasutada;
5. huvitub õpitavat keelt kõnelevatest maadest ja nende kultuurist;
6. oskab kasutada eakohaseid võõrkeelseid teatmeallikaid (nt teatmeteosed, sõnaraamatud, internet), et leida vajalikku infot ka teistes valdkondades ja õppeainetes.

Õppesisu

Teemavaldkonnad:

MINA JA TEISED

III kooliaste: Huvid ja võimed, iseloom; tervis; suhted sõpradega ja lähikondsetega.

KODU JA LÄHIÜMBRUS

III kooliaste: Kodu ja koduümbrus, kodukoha tuntumad vaatamisväärsused; igapäevased kodused tööd ja tegemised, perekondlikud sündmused, tähtpäevad.

KODUKOHT EESTI

III kooliaste: Eesti asukoht ja sümboolika, riigikord, tähtpäevad ja kultuuritavad, vaatamisväärsused; linna ja maad iseloomustav põhisõnavara, ilmastikunähtused, loodus ja käitumine looduses, looduskaitse.

RIIGID JA NENDE KULTUUR

III kooliaste: saksakeelsete riikide olulisemad sümbolid, tähtpäevad ja kombed; mõned tuntumad sündmused ja saavutused ning nendega seotud nimed ajaloo- ja kultuurivaldkonnast; õpitava keele kultuuriruumi kuuluvad riigid; Eesti naaberriigid ja tuntumate maailmariikide nimed, rahvad ja keeled.

IGAPÄEVAELU. ÕPPIMINE JA TÖÖ

III kooliaste: koolitee; koolielu; tee küsimine ja juhatamine; hügieeni- ja toitumisharjumused ning tervislik eluviis; suhtlemine teeninduses ja arsti juures; ametid ja kutsevalik.

VABA AEG

III kooliaste: Huvid, erinevad vaba aja veetmise viisid; meediavahendid; reklaam; kultuuriline mitmekesisus.

Keeleteadmised

	B-keel: III kooliaste
SÕNAJÄRG LAUSES	Sõnajärg kõrvallauses: <i>Ich rufe nicht an, weil ich keine Zeit habe.</i> Aja- ja kohamääruste järjestus lauses. <i>Ich fahre morgen nach Berlin.</i>
LAUSE	Liitlause: kõrvallause alistavate sidesõnadega <i>weil, dass, wenn: Wenn es nicht regnet, können wir gehen. Ich weiß, dass er kommt.</i>
TEGUSÕNA PÖÖRAMINE	<i>Perfekt;</i> <i>Präteritum.</i> Abi- ja modaaltegusõnad; <i>Konjunktiv II: haben: Ich hätte gern.... (kindla väljendina)</i>
TEGUSÕNA	Modaaltegusõnad: <i>mögen (ich mag, ich möchte), dürfen, können, müssen, wollen, sollen</i> kasutatavamad enesekohased tegusõnad; kasutatavamate tegusõnade reksioon
NIMISÕNA JA ARTIKKEL	Käänamine: <i>Dativ</i> <i>Demonstrativartikel: dieser Wer ist dieser Mann?;</i> <i>Indefinitartikel: jeder, viele, etwas, was....</i> <i>Auf dem Fest waren viele Leute.</i>
OMADUSSÕNA	Omadussõna täiendina: käänamine määrava ja umbmäärase artikliga; <i>Nominativ, Akkusativ</i> Kasutatavamate omadussõnade kesk- ja ülivõrre
ASESÕNA	Isikuline asesõna. Käänamine: <i>Dativ</i> omastav asesõna (<i>mein, dein...</i>); umbmäärane asesõna <i>man</i> näitav asesõna (<i>dieser</i>); (<i>Welcher Stuhl gefällt dir? Dieser gefällt mir gut.</i>) umbisikuline asesõna <i>es</i> siduv asesõna <i>der, das, die (Nominativ, Akkusativ)</i>

AEGA VÄLJENDAVID EESSÕNAD	Enam kasutatavad eessõnad ja eessõnalised väljendid: <i>Ab Montag habe ich wieder mehr Zeit. Ich mache seit drei Jahren Motosport. Was machst du an/ zu Ostern?</i>
KOHTA VÄLJENDAVID EESSÕNAD	Eessõnad akkusatiivi ja daativiga(<i>Wechselpräpositionen</i>): <i>Stell den Wagen vor das Haus. Der Wagen steht vor dem Haus. ....</i>
MUUD EESSÕNAD	<i>Ich gehe zu Fuß. Die Jacke ist aus Leder. ...</i>
ARVSÕNA	Põhiarvsõnad ja järgarvsõnad, lihtmurrud, kella-aeg, arvsõnad enam kasutatavate mõõtühikutega <i>Haben wir 25 Grad. Ich bin 1991 geboren. Ein Viertel vom Kuchen ist noch da. Der dritte Film hat mir gefallen. Ich habe gestern zweimal angerufen. ...</i>
SIDESÕNA	Alistavad sidesõnad: <i>weil , dass, wenn</i>
SIDUVAD MÄÄRSÕNAD	<i>Ich war krank. Deshalb konnte ich nicht kommen.</i>
SÕNATULETUS	Enim kasutatavad nimi-, omadus- ja tegusõnade tuletusliited: <i>Schwimmer, Verkäuferin, freundlich, abfahren, anrufen...</i>

Keeleoskuse hea tase põhikoolilõpus

	Kuulamine	Lugemine	Rääkimine	Kirjutamine
Saksa keel	A2.2	A2.2	A2.2	A2.2

	KUULAMINE	LUGEMINE	RÄÄKIMINE	KIRJUTAMINE	GRAMMATIKA-PÄDEVUS
A2.2	Suudab jälgida enda jaoks tuttava valdkonna mõttevahetust ning eristada olulist infot. Saab aru olmesfääris kuulnud üldkeelse suhtluse sisust(nt. poes, bussis, hotellis) vajab sageli kuuldu täpsustamist.	Loeb lihtsaid tavatekste tuttavatel teemadel ja saab aru neis sisalduvast infost. Suudab mõnikord aimata sõnade tähendust konteksti toel.	Oskab rääkida oma huvidest ja tegevusest. Tuleb toime olmesfääri suhtlusega. Oskab väljendada oma suhtumist ja eelistusi. Suudab alustada, jätkata ja lõpetada vestlust tuttavatel teemal, kuid võib vajada abi. Kasutab õpitud põhisojavara ja lausemalle valdavalt õigesti; spontaanses kõnes on vigu. Kõne on arusaadav, kuid esineb hääldusvigu ja sõnade otsimist.	Oskab kirjutada lühikesi kirjeldavat laadi jutukesi oma kogemustest ja ümbritsevast. Koostab lihtsaid isiklikke kirju. Oskab kasutada sidesõnu <i>aga, sest, et</i> jt. Rakendab õpitud õigekirjareegleid.	Kasutab küll õigesti mõningaid lihtsaid tarindeid, kuid teeb sageli vigu grammatika põhivaras, siiski on enamasti selge, mida ta väljendada tahab.

7. klass

Õpitulemused

7. klassi lõpetaja (A.1.2):

- 1) saab aru teksti mõttest ja oskab leida olulist teavet;
- 2) kasutab õpitud sõnavara ja keelestruktuure oma vajaduste väljendamiseks ja igapäevategevuste kirjeldamiseks;
- 3) suudab algatada ja lõpetada lühivestlust, esitada küsimusi ja saadud infot edastada;
- 4) teadvustab erinevusi õpitavate maade keele ja kultuuri ning oma maa keele ja kultuuri vahel;
- 5) suhtub positiivselt võõrkeele õppimisse;
- 6) kasutab omandatud õpioskusi (kordamist, seostamist, võrdlemist) võõrkeele õppimiseks;
- 7) suudab leida vajalikku infot erinevatest infoallikatest (internet, teatmeteosed, kakskeelne sõnaraamat) ja eristada olulist ebaolulisest;
- 8) suudab õpetaja juhendamisel teha paaris- ja rühmatööd;
- 9) seab endale õpiesmärke ning hindab oma saavutusi koos kaaslaste ja õpetajaga.

Õppesisu

Mina ja teised

Mina ja minu perekond, suhted sõprade ja lähikondsetega.

Igapäeavaelu. Õppimine ja töö

Riietumine, toitumine. Tervis. Koolielu, probleemid koolis.

Kodukoht Eesti

Maiskonnalugu. Vaheaja veetmine Eestis. Kuulsad Eesti inimesed.

Kodu ja lähiümbus

Minu tuba, igapäevased kodused tööd, vabaaja veetmise võimalused kodukohas.

Riigid ja nende kultuur

Koolitraditsioonid. Tähtpäevad ja kombed; tuntumad sündmused ja saavutused, nendega seotud nimed.

Vaba aeg. Huvid

Erinevad vaba aja veetmise viisid, meediavahendid. Sport.

Õpitegevused

7. klassis toetab õpetaja õpilaste võõrkeeles suhtlemist, nii suuliselt kui kirjalikult.

Kuulamis- ja rääkimisoskuse kõrval pööratakse järjest rohkem tähelepanu lugemis- ja kirjutamisoskusele, jätkuvalt tegeletakse õigekirjaoskuse ja loovuse süstemaatilise arendamisega.

Põhisõnavara laieneb õppesisu kaudu.

Jätkub iseseisva lugemisoskuse arendamine, õpilast suunatakse lugema eri liiki eakohaseid tekste.

Jätkub teksti mõistmise oskuse arendamine nii õpetaja kui kaaslase abiga. Erinevates rühmatöödes ja mängudes suureneb õpitava keele osakaal.

Kirjutamisoskuse arendamisel kasutatakse üldjuhul etteantud moodustussalle. Õpilane õpib mudeli järgi kirjutama lühiteateid, õnnitlusi, sõnumeid, kirju ja eakohaseid lühijutukesi.

Õpilasi suunatakse iseseisvalt kasutama õpiku- ja koolisõnastikke, interaktiivseid harjutusi.

Enesehindamise oskuse arendamisel kasutatakse erinevaid töövõtteid (nt tunni ja/või teema lõpus lühikokkuvõtted, vestlused, eneseanalüüsilehed), mis suunavad õpilasi oma tööd analüüsima.

Üldpädevuste kujundamine toimub läbi õppeprotsessi, läbi erinevate individuaalsete ülesannete, paaris- ja rühmatööde ning projektide. Õpilane õpib väljendama oma arvamust, seda põhjendama ja kaitsma, õpib analüüsima oma tugevaid ja nõrku külgi.

7. klassis osalevad õpilased kooli ja koolivälistes õppekava toetavates tegevustes, mis arendavad õpilaste üld- ja ainepädevust.

Hindamine

7. klassis hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult ning õpilane saab tagasisidet kas suulise sõnalise hinnangu või hinde vormis.

Hindamiskriteeriumid arvestavad osaoskuste tabeli (RÕK lisa 5) A1.1 ja A1.2 osaoskuste kirjeldusi.

7. klassis hinnatakse tööprotsessi ning õpilase panustamist (vastavalt kooli hindamisjuhendile ja klassis kokkulepitule).

8. klass

Õpitulemused

8. klassi lõpetaja (A.2.1):

- 1) saab õpitud temaatika piires aru eakohastest tekstidest ning mõistab konteksti abil neis esinevaid üksikuid tundmatuid sõnu;
- 2) koostab õpitud temaatika piires lühikesi tekste nii kõnes kui kirjas;
- 3) tuleb toime teda puudutavates igapäevastes suhtlusolukordades võõrkeele vahendusel;
- 4) teadvustab õpitavate maade ja oma maa kultuuri sarnasusi ja erinevusi ning oskab vajadusel nendega arvestada;
- 5) suhtub positiivselt võõrkeele õppimisse ja on motiveeritud seda kasutama väljaspool keeletundi;
- 6) suudab iseseisvalt infot leida ning seda esitada, viidates kasutatud allikatele;
- 7) rakendab õpetaja juhendamisel varem omandatud õpioskusi ja strateegiaid, oskab töötada iseseisvalt, paaris ja rühmas;
- 8) seab endale õpieesmärke ning hindab oma saavutusi koos kaaslaste ja õpetajaga.

Õppesisu

Mina ja teised

Mina ja minu võõrustajad Saksamaal.

Saksa keelt kõnelevad riigid ja nende kultuur

Berliini ajalugu, vaatamisväärsused.

Vaba aeg

Hobid, nädalavahetus, sõbra huvialad.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö

Võõrkeeled, keelekursused, vahetusõpilased, orienteerumine linnas, liiklusvahendid, koolitee, reisimine, elu varem ja tänapäeval, hädaabi, virtuaalne maailm.

Riigid ja nende kultuur

Saksamaa geograafia, loodus, linnad, haldusjaotus, naaberriigid, sümboolika, vaatamisväärsused, tuntud inimesed

Kodukoht Eesti: Keskkond ja keskkonnakaitse.

Õpitegevused

8. klassis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt. Olulisel kohal on sõnavara avardamine ja kinnistamine ning iseseisvate tööharjumuste väljakujundamine.

Õpetaja toetab õpilaste võõrkeeles suhtlemist nii suulises kui kirjalikus vormis.

Arendatakse funktsionaalse lugemise oskust.

Õpilane õpib lugema ja mõistma lihtsamaid adapteerimata teabetekste.

Tähelepanu pööratakse loovuse arendamisele nii suulises kui ka kirjalikus väljendusoskuses.

Õpilased õpivad kõrvutama eri keelte sarnasusi ja erisusi ning märkama enda ja teiste keelekasutusvigu.

Õpitakse mõistma kultuurierinevusi, neid teadvustama ning nendega arvestama.

Õpilane õpib väärtustama mõtteviiside mitmekesisust, avaldama arvamust.

Õppetöös kasutavad õpilased iseseisvalt keelesõnastikke ning internetisõnastikke, selleks pakutakse õpilastele eesmärgipäraseid ülesandeid.

Üldpädevuste kujundamine toimub tunnitöös erinevate töövõtetega (individuaalsed ülesanded, paaris- ja rühmatööd), aga ka läbi suunavate tööülesannete väljaspool koolitundi.

Õpilane õpib koos õpetaja ja kaaslastega oma tegevusi kavandama ja hindama ning valima ja rakendama tulemuse saavutamiseks vajalikke tegevusi, nägema oma eksimusi ning korrigeerima oma tegevust.

Enesehindamise oskuse arendamisel kasutatakse erinevaid töövõtteid (nt tunni ja/või teema lõpus lühikokkuvõtted, vestlused, eneseanalüüsi lehed), mis suunavad õpilasi oma tööd analüüsima.

Hindamine

8. klassis hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult ning õpilane saab õppetöö käigus tagasisidet kas suulise sõnalise hinnangu või hinde vormis. Ülesande eesmärgist lähtuvalt

hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti. Hindamiskriteeriumid arvestavad osaoskuste tabeli (RÕK lisa 5) A1.2 ja A2.1 osaoskuste kirjeldusi.

8. klassis hinnatakse tööprotsessi ning õpilase panustamist (vastavalt kooli hindamisjuhendile ja klassis kokkulepitule).

Väärtustatakse oma seisukohtade esitamist ja põhjendamist.

9. klass

Õpitulemused

9.klassi lõpetaja:

- 1) mõistab loetut ja kuuldut tuttavalt teemal ning oskab saadud infot kasutada;
- 2) kirjeldab suuliselt ja kirjalikult tuttavalt teemal olulisi sündmusi ning põhjendab oma arvamust;
- 3) kirjutab ja räägib õpitud sõnavarale toetudes üldistel teemadel;
- 4) on omandanud läbitud teemade raames teadmised õpitavat keelt kõnelevate maade kultuurist;
- 5) kasutab võõrkeelseid teatmeallikaid (internet, kakskeelsed sõnastikud) vajaliku info leidmiseks ja ainevälistes tegevustes;
- 6) töötab iseseisvalt, paaris ja grupis, kasutades vajadusel õpetajapoolset juhendamist;
- 7) hindab õpetaja abiga oma tugevaid ja nõrku külgi seatud eesmärkide järgi ning kohandab oma õpistrateegiaid.

Õppesisu

Mina ja teised

Suhted. Mis tüüp sa oled? Inimesed, kes on mulle tähtsad. Minu esimene kohtamine. Tüdrukutevaheline sõprus.

Igapäevaelu. Õppimine ja töö.

Hobist elukutseni. Kelleks sa tahad saada? Unistus ja tegelikkus. Top- elukused. Õppima õppimine.

Riigid ja nende kultuur

Saksamaa pidutseb. Lihavõtted. Maiskonnalugu noa ja kahvliga. Maibaum.

Kodukoht Eesti

Eestisse?- Miks mitte? Tere tulemast Tallinna!

Kodukoht

Tere tulemast Elvasse. Elva vaatamisväärsused, vaba aja veetmise võimalused.

Vaba aeg

Kirjad puhkuselt. Kommunikatsioon.

Õpitegevused

9. klassis arendatakse kõiki osaoskusi võrdselt. Tunnis püütakse suhelda peajasjalikult õpitavas võõrkeeles. Oluliseks peetakse sõnavara avardamist ja kinnistamist ning iseseisvate tööharjumuste süvendamist. Sõnavara laieneb koos õppesisuga. Sõnavara laiendamisele ja kinnistamisele aitab kaasa interneti eesmärgipärane kasutamine. Õpilane otsib või loeb teavet teda huvitavas valdkonnas ning jagab seda kaaslastega.

Rääkimis- ja kuulamisoskust arendatakse paaris- ja rühmatööga, eriti rolli- ja suhtlusmängudega, mille kaudu arendatakse ka üldpädevusi. Õpitakse esitama ja põhjendama nii oma seisukohti, kui ka aktsepteerima teistsuguseid arvamusi ja väärtushinnanguid. Kirjutamisoskuse arendamisel õpitakse kirjutama e-kirju, erinevaid loovtöid, teadaandeid ja kuulutusi.

Õppetöös kasutab õpilane iseseisvalt võõrkeelseid teatmeallikaid ka väljaspool tundi. Keeleõpet toetatakse keele ja kultuuri seoste loomisega. Õpitakse arvestama rahvuste omapära. Õpilased osalevad õpetaja juhendamisel erinevates projektides, mille kaudu saab kujundada kõiki üldpädevusi, arendada osaoskusi ning kasutada läbivaid teemasid. Samuti saab läbi projektitöö lõimida erinevaid õppeaineid. Läbi projektide suunatakse õpilasi kasutama õpitavat keelt ka väljaspool tundi, võimalusel õpitava keele ja kultuuri kandjaga.

Õpilane osaleb aktiivselt tunnis. Õpetaja suunab õpilast seadma eesmäärke, analüüsima oma nõrku ja tugevaid külgi ning vastavalt sellele valima enda jaoks sobiva õpistrateegia.

Võõrkeeli õppides kujundatakse kõiki üldpädevusi seatud eesmärkide, käsitletavate teemade ning erinevate õpimeetodite ja -tegevuste kaudu.

Hindamine

9. klassis hinnatakse kõiki osaoskusi kas eraldi või lõimitult ning õpilane saab õppetöö käigus tagasisidet kas suulise sõnalise hinnangu või hinde vormis. Ülesande eesmärgist lähtuvalt

hinnatakse kas ühte kindlat või mitut keeleoskuse aspekti. Hindamiskriteeriumid arvestavad osaoskuste tabeli (RÕK lisa 5) A2.1 ja A2.2 osaoskuste kirjeldusi.

9. klassis hinnatakse tööprotsessi ning õpilase panustamist (vastavalt kooli hindamisjuhendile ja klassis kokkulepitule). Väärtustatakse oma seisukohtade esitamist ja põhjendamist.